

Xử trí hiện tượng chảy máu cam

Chảy máu mũi, dân gian còn gọi là chảy máu cam, là tình trạng xuất huyết ở đường mũi. Bệnh phổ biến và thường gặp trong cuộc sống hàng ngày, đa số bệnh nhẹ và khỏi tự nhiên, tuy nhiên có một số bệnh nhân bị nặng, hay tái phát, có thể nguy hiểm đến tính mạng nếu không điều trị kịp thời. Chảy máu cam hay gặp vào mùa lạnh, gặp ở mọi lứa tuổi, nam cũng như nữ và không có tỷ lệ khác nhau.□

Về nguyên nhân, chảy máu cam liên quan nhiều đến các bệnh viêm niêm mạc mũi từ nhiễm trùng đường hô hấp cấp, viêm xoang mãn tính, không khí lạnh khô đến viêm mũi dị ứng thông thường; chảy máu mũi do dị dạng các mạch máu ở mũi; do dị vật mũi, bệnh này thường gặp ở trẻ em (cho các đồ chơi nhỏ vào mũi, bé hay bị chảy mũi, nghẹt mũi, chảy máu mũi một bên); chảy máu mũi do các khối u trong mũi (bệnh này thường ở người lớn tuổi, nghẹt mũi một bên tăng dần, chảy máu mũi lúc đầu lượng ít sau nhiều hơn); do xít mũi, hay xông mũi (trường hợp này hay gặp là do khi dùng thời gian dài); do ngoáy mũi làm tổn thương niêm mạc mũi; do chấn thương gãy xương chính mũi, chấn thương sụn vách ngăn (trường hợp này đa số là chảy máu nhẹ); sau phẫu thuật mũi, xoang; do tổn thương mạch máu mũi. Ngoài ra, chảy máu cam còn gặp trong một số bệnh nội khoa như trong bệnh tăng huyết áp, huyết áp cao làm vỡ mạch máu (mạch máu người lớn tuổi hay bị xơ cứng dễ vỡ hơn người trẻ tuổi)...

Về điều trị, theo các bác sĩ tai mũi họng thì có khoảng 95% chảy máu mũi ở mũi trước, thường nhẹ, tự cầm trước khi đến bệnh viện, do chảy máu ở vùng điểm mạch Kiesselbach. Trường hợp máu chảy ở vùng vách ngăn mũi sau hay thành ngoài sau mũi có nguồn gốc từ động mạch thì máu chảy nhiều, khó cầm, trường hợp này cần phải nội soi mũi để xác định chính xác, từ đó đưa ra phương pháp điều trị phù hợp. Bệnh nhân cần đến ngay bệnh viện khi chảy máu nhiều, chảy máu tái phát nhiều lần, chảy máu mũi kết hợp với chảy máu nơi khác như chảy máu ở đường tiêu, đường tiêu hóa; khi đang dùng thuốc khác có nguy cơ gây chảy máu như aspirin, coumarin...; có bệnh khác có thể ảnh hưởng đến chức năng đông máu như bệnh gan, bệnh thận, bệnh ưa chảy máu; đang điều trị hóa chất. Sau đã được xử trí cầm máu mà có những biểu hiện như vẫn còn chảy máu ra trước hay xuống họng, thấy chóng mặt, nhức đầu, người mệt nhiều, tim đập nhanh hay khó thở, nổi ban đỏ hay sốt trên 38,50C thì cần báo ngay cho bác sĩ điều trị biết để tiên lượng, xử trí kịp thời.

Về phòng bệnh, trước hết người bệnh cần có ý thức phòng bệnh như bỏ thói quen ngoáy mũi, cẩn thận khi tiếp xúc với những kích thích trong không khí như khói, bụi, không khí khô hanh làm khô niêm mạc mũi, giảm dần lượng thuốc xịt mũi có corticoid; theo dõi định kỳ với những bệnh nhân có tiền sử các bệnh về máu, bệnh tăng huyết áp, chấn thương đầu, đặc biệt có nứt ổ mắt và không nhìn được.□